

Οι 1508 ψηφίδες του Ακαθίστου Ύμνου (Μιχάλης Μιχαλακόπουλος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ψηφίδες εννοούμε τις λέξεις, που ο θεόπνευστος υμνογράφος, πριν από 1400 χρόνια, συνέθεσε αυτό το αριστουργηματικό έργο. Το «οικοδόμημα» αυτό, το χτισμένο με τις 1508 ψηφίδες-λέξεις, αντιστάθηκε γενναία στους «χρόνους και καιρούς» και έμεινε όρθιο, ανυπόταχτο και ελεύθερο. Ο Ακάθιστος Ύμνος άδεται και Ψάλλεται και συγκινεί και θερμαίνει καρδιές και θεριεύει ελπίδες. Ψιθυρίζεται ως προσευχή και ανορθώνει αδυνάτους. Ως νοερά προσευχή και διαλύει το σκοτάδι και φωτίζει το δρόμο μας. Το «Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε» είναι χαιρετισμός προς στην Παναγία, που έχει γίνει «οικείος» και τον βιώνουμε ως πραγματικό.

Αυτές τις ψηφίδες-λέξεις του Ακαθίστου Ύμνου τις θέσαμε σε αλφαβητικό πίνακα για να μπορεί ευκολότερα και γρηγορότερα ο κάθε πιστός να τις προσεγγίζει, αφομοιώνει και αναλύει. Πιστεύουμε ότι με τον τρόπο αυτό δίνεται το ερέθισμα να χρησιμοποιούνται και σήμερα πολλές από αυτές τις λέξεις, που είναι απόλυτα κατανοητές. Σε κάθε περίπτωση πιστοποιείται ότι η Ελληνική γλώσσα έχει μία διαχρονικότητα και είναι κατανοητή και σήμερα ύστερα από 1400 χρόνια.

Στο αλφαβητικό λεξιλόγιο του Ακαθίστου Ύμνου αναγράφονται άπαξ οι λέξεις που επαναλαμβάνονται, όπως π.χ. το χαίρε, που αναφέρεται 158 φορές. Δεν αλλάζει ο γραμματικός τύπος, πτώση, γένος, αριθμός, έγκλιση. Οι εμπρόθετες αντωνυμίες ακολουθούν το γράμμα της πρόθεσης.

Τη μικρή και ασήμαντη αυτή προσπάθειά μας, αφιερώνουμε με σεβασμό στην Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους, που «καλλιεργεί» επί πολλούς αιώνες πνευματικά το «Περιβόλι της Παναγιάς», από τη Μεγάλη Βίγλα και πέρα, όπως οριοθετείται από το Σύνταγμα της Πατρίδας μας.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΑΚΑΘΙΣΤΟΥ ΥΜΝΟΥ

Αγαγούσα, αγαθότητος, αγαθών, αγαλλίασιν, άγαμον, άγγελος, αγγέλων, αγία, αγίαν, αγίας, άγιε, αγίου, αγίων, αγιώτατον, αγλαόκαρπον, αγνεία, αγνείας, αγνοίας, αγνών, άγνωστον, αγρόν, Αδάμ, αδαπάνητε, Άδης, αδύτου, Αθηναίων, αθλοφόρον, αίγλη, Αιγύπτω, αισχρώς, αιχμαλώτοις, αιωνία, αιωνίων, αιώνος, ακηράτου, ακούει, ακούοντα, ακουούσης, άκουσμα, ακτίς, αληθείας, αλιέων, αλλ', αλληλούϊα, άλμασιν, αλόγους, αμαράντου, αμαρτίας, άμεμπε, αμνού, αμνόν, αμφίβολον, αμφιβόλων, αμυντήριον, άμωμον, αναβλύζεις, αναγράφω, αναιρούσα, αναθάλλεις, ανάκλησις, Άνακτα, αναμφίβολον, αναπλάσεως, Αναστάσεως, ανατέλλεις, ανεγέννησας, ανέδραμε, άνθος, ανθρωπίνοις, ανθρωπίσι, άνθρωπον, άνθρωπος, ανθρωπών, άνίκητον, ανοικτήριον, ανόρθωσις, ανυμνούμεν, ανύμφευτε, άνω, άξιον, αοράτων, απαλλάττουσα, απάνθρωπον, άπαντας, άपाσι, άपाσιν, άπας, απατεώνος, άπάτης, απειρογάμω,

απερίγραφτος, απήν, απίστων, από, απογεννώσα, αποδήμους, απόρθητον, απορούσι, απορρήτου, Αποστόλων, απρόσιτον, απροσμάχητον, άπτουσα, αρά, αρμόζουσα, άρουρα, άρρητον, αρρήτως, αρχαίων, αρχής, ασάλευτος, ασίγητον, άσμασιν, ασόφους, ασπασμόν, ασπόρου, αστέρα, αστέρος, αστήρ, αστραπή, αρχηγέ, ασωμάτω, αυγή, αυλή, άυλον, αυτεπάγγελτος, αυτήν, αυτόν, αυτού, αυτώ, αφέντες, αφθαρσίας, άφθαστον, άφθορον, αφώνους, Άχραντε, αχωρήτου.

Βαβυλώνα, βάθος, βαρβάρου, βασιλείας, βασιλεύ, βασιλέων, βασιλέως, βαστάζεις, βαστάζοντα, βαστάζουσα, βίον, βίου, βλαστάνουσα, βλαστήσας, βλαστού, βλέποντες, βλέπουσα, βοάν, βοήσαι, βολίς, βουλής, βορβόρου, βοσκηθέντα, βουλόμενος, βοώμεν, βοώντας, βοώντες, βοώσιν, βρεφουργείται, βρέφος, βροντή, βυθού.

Γαβριήλ, γάλα, γαρ, γαστήρ, γαστρί, γαστρός, γέγονε, γεγονότες, γενεών, γενομένοις, γεννήσασα, γέφυρα, γεωργόν, γεωργούσα, γη, γης, γνώναι, γνώρισμα, γνώσει, γνώσιν.

Δαιμόνων, δακρύων, δε, δέδωκας, δεικνύουσα, δεινοί, δεινών, δεκτόν, δένδρον, δεξαμένη, δεομένων, Δεσπότου, δια, διάδημα, διάδοχε, διάκονε, διασπώσα, διδάξασα, διδάξας, δι ής, δικαίου, διόπερ, διψώντας, δογμάτων, δόλον, δόξαν, δούλου, δούναι, δοχείον, δραμόντες, δύναμις, δυνατόν, δυσανάβατον, δυσθεώρητον, δυσπαράδεκτον, δυσώπησις, δώροις.

Εαυτήν, εαυτού, εβόα, εβόησε, εβών, εγείρονται, εγκρατείας, εγνώσθης, εγυμνώθη, έδειξεν, εδίδαξε, εδίωξας, εδόξασεν, εθεώρει, ειδότα, είδωλα, ειδώλων, ειπείν, είπον, εις, εκ, εκβαλούσα, εκείνης, εκείνος, εκλάμπουσα, εκλάμπει, εκλείπει, εκπλύνων, εκτελέσαντες, έλαβε, ελέγχουσα, ελέγξασα, ελευθέρωσον, Ελισάβετ, ελκύσαι, ελπίς, ελύθη, εμαράνθησαν, εμής, εμού, εμφανίνουσα, εμφανίνων, εμφανίσας, έμψυχον, εμωράνθησαν, εν, ενανθρωπήσεως, ένδοθεν, ενέγκαντα, ενεδύθημεν, ενθέου, ενουθέτησας, ένσαρκον, εξέλκουσα, εξεπλάγη, εξ ής, εξ ού, εξίλασμα, εξίστατο, επαγγελίας, επεδήμησε, επεδόθης, επέμφθη, επεσκίασε, επί, επίγεια, επιγνόν, επιδείξασα, επουράνιε, έργον, έργων, έρεισμα, έσπευσαν, εστι, εταράχθη, ετοιμάζεις, ευδοκία, ευθηνίαν, ευθύς, εύκαρπον, ευλαβών, ευλογημένη, ευσεβών, ευσκίοφυλλον, ευφορίαν, ευχαριστήρια, ευωδίας, ευωχίας, εφάνη, έφη, έφησεν, Εύας, ευφροσύνη, έχαιρε, εχάρησαν, εχθροί, εχθρούς, εχθρών, έχουσα, έχων.

Ζάλην, ζευγνύσα, ζητούσα, ζωγραφούσα, ζωήν, ζωής,

Η, ηγίασεν, ηδύν, ηκολούθησαν, ηκουσαν, ηλιον, ηλίου, ήλθε, ημάς, ημείς, ημέρας, ημίν, ημών, ην, ήν, ηνοιχθη, ηρεύνων, Ηρώδη, ηττάται,

Θάλασσα, θαρσαλέως, θάρσος, θαύμα, θαυμάζοντες, θαυμάτων, θεϊκή, θεϊκήν, θεϊκής, θελήσας, θελόντων, θέλουσι, θέλων, θεοδόχον, θεολήπτου, Θεόν, Θεού, Θεοτόκε, Θεοτόκον, Θεοτόκω, Θεού, θεοφόροι, Θεός, θεραπεία, θερίζειν, θεωρούσι, θεωρών, θνητούς, θνητών, θρησκείας, θυμίαμα, θύρα, θυρών.

Ίδον, ιδόντες, ιερέων, ιλασμών, ίνα, ισαρίθμους, ίστατο, ισχύν, ίσχυσας, ιχθύας, Ιωσήφ.

Καθέδρα, καθ'ημάς, και, καλέσας, καλή, κάμινον, καρπού, καταλάμπουσα, καταπίπτουσι, καταπλήττουσα, κατάπτωσις, καταργούσα, καταυγάζουσα, κατέβη, κατεπλάγη, κατεσκεύασε, κάτω, καύχημα, κεφάλαιον, κήρυκες, κηρύξαντες, κιβωτέ, κινδύνων, κιρνών, κλεις, κλεψίγαμον, κλήμα, κλίμαξ, κολάσεως, κολυμβήθρας, Κοσμήτωρ, κόσμον, κόσμου, κουροτρόφε, κράζω, κράζων, κραταιόν, κρατήρ, κρατούντες, κράτος, κραυγή, Κριτού, κτήμα, κτίσιν, κτίσις, κτίστης, κραυγάζειν, κραυγάζων, κύησιν, κυοφορούσα, κύριε, Κύριον, Κύριος, Κυρίω.

Λαγόνων, λαμπάδα, λαμπρόν, λάμπσας, λέγειν, λέγεις, λειμώνα, λειτουργούντα, λέξον, ληρώδη, λιμένα, λιμήν, λογικόν, Λογισμοίς, λογισμών, Λόγον, Λόγου, Λόγος, λουτήρ, λοχεία, λοχείαν, λυτρουμένη, λυτρωθείσα, λύτρωσαι, λύτρωσις, λυτρωτήν, λύχνος.

Μάγοι, μαθών, μάννα, Μαρίας, με, μέγα, μεθίστασθαι, μέλι, μέλλοντος, μελλούσης, μεν, μένεις, μετάβασις, μετάγουσα, μεταθέντες, μη, μηδένα, Μήτηρ, μήτηρ, μήτρα, μήτραν, μοι, μορφή, μου, μύθων, μυστικής, μυστήριον, μυστηρίου, μύστας, Μύστις.

Ναόν, νέαν, νεουργείται, νεφέλης, νηδύν, νικητήρια, νικώσα, νοητής, νοητόν, νοητού, νοούντες, νουν, νυμφεύσεως, νύμφη, νυμφοστόλε, νυν.

Ξένον, ξενωθώμεν, ξύλον.

ο, οδηγέ, οδηγεί, οδηγόν, οδηγών, οι, οίκημα, οικήσας, οικτιρμών, ολκάς, όλος, όλων, όμοιον, ομοίω, ορώμεν, οσμή, ότι, ουδέν, ουράνια, ουρανόθεν, ουρανόν, ουρανοίς, ουρανού, ούτω, ούτως, οφθαλμοίς, οφλημάτων, όχημα.

Παθών, Πανάγιον, πανάριστον, πάντα, πάντας, πάντες, παντοίων, παντός, πάντων, πανύμνητε, παρά, παράβασις, Παράδεισον, Παράδεισος, παράδοξον, Παρθένε, παρθενίαν, παρθενίας, Παρθένον, Παρθένου, Παρθένος, παρθένων, παρόντος, παρουσίαν, παρρησία, πάσα, πάσι, παστάς, πασών, πατήσασα, παύσασα, πέπτωκεν, πεσόντος, πέτρα, πίστεως, πίστις, πιστοί, πιστούς, πιστών, πιστώς, πλάνην,

πλανωμένοι, πλάσαντα, πλατυτέρα, πλήθει, πλην, πληρούσα, πλοκάς, πλωτήρων, Πνεύματι, πνεύματος, πόθον, ποιηταί, Ποιητής, ποιμένες, ποιμένα, ποιμένος, ποιμήν, Πόλις, πολλοί, πολλών, πολυθρήνητον, πολυθρύλητον, πολύρρυτον, πολυφθόγγους, πολύφωτον, ποντίσασα, ποταμόν, ποτίσασα, πρεσβείας, προβάτων, προνοίας, προοίμιον, προσιτόν, προσκύνησιν, προστρεχόντων, προσφέρωμεν, προσφωνεῖν, προς, πρωτοστάτης, πταιόντων, πύλη, πύργος, πύρινε, πυρός, πώς.

Ρέει, ρήτορας, ρυομένη, ρύπον, ρυσθέντες.

Σαγήνας, σαρκώσεως, σε, σεβάσμιον, Σεραφεῖμ, σεπτού, σής, σιγής, σκέπη, σκέπτονται, σκηνή, σκότει, σκότος, σοι, σου, σοφίας, σοφών, σου, σοφίαν, σπεύδων, σπορέα, στερρόν, στέφος, στήλη, στολή, στόμα, στοργή, Στρατηγώ, Στύλε, συγκατάβασις, συγχορεύει, συγχώρησις, συζητηταί, συληθέντας, συλληθέντας, συλλήψεως, σύλληψιν, Συμεώνος, συν, συναγάλλεται, συνέχων, συνδιάγοντα, συνείδησιν, συνεκτείνεσθαι, σχίσας, σωθήναι, σωματούμενον, σώσαι, Σωτήρ, σωτηρία, σωτηρίαν, σωτηρίας, σωφροσύνη, σώφρων.

Ταμείον, ταναντία, ταπεινός, ταύτα, ταύτην, ταύτης, ταυτό, τείχος, τεκείν, τεκούσα, τέλειος, τελούμεν, τεχθήναι, τεχνολόγους, Τη, Την, της, τίμιον, τιμωμένα, τοιαύτα, τοις, τόκον, τόκος, τοπική, τότε, τούτο, τούτον, τράπεζα, τραύμα, Τριάδος, τρόπαια, τροφή, το, τοις, τον, του, τούτον, τούτω, τούτων, τους, τρέφονται, τρυφής, τύπον, τύραννον, τω, των.

Υιόν, υμίν, υμνήσωμεν, υμνούντες, υμνούντων, ύμνος, υπάρχεις, υπάρχων, υπ'αυτού, υπέδειξεν, υπερβαίνουσα, υπερμάχω, υπέστρεψαν, υπονοών, υφ'ού, υψηλός, υψίστου, ύψος.

Φαίνεται, φανείσαν, Φαραώ, φέγγους, φησί, φθάσαντες, φθορέα, φιλάνθρωπον, φιλοσόφους, φλογός, φόβω, φρένας, φρενών, φυλάξας, φύουσα, φύσις, φυτουργόν, φωνής, φωτίζουσα, φωτισμόν, φωτοδόχον, φως.

Χαίρε, Χαλδαίων, χαρά, χάριν, χάριτος, χειρί, χειρόγραφον, Χερουβεῖμ, χορηγέ, χρεωλύτης, χρησμόν, Χριστόν, Χριστού, χρυσωθείσα, χρωτός, χώρα.

Ψάλλειν, ψάλλοντες, ψάμμω, ψεύδους, ψυχάς, ψυχή, ψυχής, ψυχών.

Ω, ωδάς, ώσπερ, ως.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Παράλληλα με την αγιογραφία αναπτύχτηκε αιώνες τώρα και η τέχνη του ψηφιδωτού. Ο συνδυασμός των έγχρωμων ψηφίδων έδωκε υπέροχα ψηφιδωτά.

Κατ'αναλογία θα μπορούσε η ψηφίδα-λέξη, με υλικό από ξύλο, μέταλλο,

χαρτομάζα, πλαστικό ή και άλλα υλικά να αποτελέσει ένα είδος καλύτερης γνώσης των εννοιών των λέξεων, εξοικείωση με τη γλώσσα, επικοινωνιακή απασχόληση, προσευχητική και πνευματική άσκηση και πολλά άλλα οφέλη ψυχής και πνεύματος, για παιδιά και μεγάλους.

Οι 1508 λέξεις του Ακαθίστου Ύμνου σε 1508 ψηφίδες, αλφαριθμητισμένες σε κάποιο κουτί, θα ήταν μια καλή άσκηση συναρμολόγησης για να συσταθεί το κείμενο, ένα είδος που υπάρχει ήδη στην αγορά, με άλλα θέματα, γνωστό ως πάζλ. Το κείμενο θα είναι και σε έντυπο στο κουτί με τις ψηφίδες. Εννοείται ότι θα υπάρχει και το σχετικό πλαίσιο συναρμολόγησης.

Το θέμα μπορεί να είναι και σύντομο με λίγες ψηφίδες. Το τη Υπερμάχω... έχει 33 λέξεις, άρα χρειάζονται 33 ψηφίδες. Το Πάτερ ημών 58 λέξεις, το Πιστευώ 176 λέξεις, το Βασιλεύ ουράνιε 38, κλπ.